

Luka 1,34-38

Propovijed: **Mi to želimo zaslužiti**
napisao Danijel Dragaš

2022.

1. (Luka 1,34-38)

„Kako će to biti — upita Marija anđela — jer ne poznajem muškarca?“ „Duh Sveti sići će na te — odgovori joj anđeo — i moć Svevišnjega prekrit će te sjenom svojom; zato će i to rođenje, Sveto, biti zvano Sinom Božjim. Evo, i tvoja rodica Elizabeta začne sina u svojoj starosti. Ovo je već šesti mjesec njoj koju zovu nerotkinjom. Jer Bogu ništa nije nemoguće.“ Marija mu reče: „Evo sluškinje Gospodnje, neka mi bude po riječi tvojoj!“ U taj isti čas anđeo ode od nje.

BOŽJI ZNAKOVI

2. (Luka 1,34)

„Kako će to biti — upita Marija anđela — jer ne poznajem muškarca?“

Naime, Marija do tada nije imala seksualni odnos s muškarcem. Marija pita anđela: „Kako će to biti?“ A Zaharija je pitao anđela: „Po čemu ću to prepoznati?“

Mnogi učitelji su od ova dva pitanja napravili „od muhe slona“, kako mi to znamo reći. Oni su izjavili

kako Marija nije sumnjala i nije odgovorila u nevjeri, dok je Zaharija to učinio. I mnogi od tih učitelja govore kako je Zaharija zbog toga bio kažnjen, a Marija nije.

Ja osobno imam Bibliju na engleskom *Study Bible NASB* koja uz tekst dolje ima navedene brojeve stihova i kratko tumačenje. U bilješci za stih 34 piše ovako: „Marija je reagirala s vjerom, za razliku od Zaharije koji je reagirao u nevjeri.“

2.1. Ali ako dobro promotrimo oba pitanja, ja vjerujem da u srži nema nikakve bitne razlike. Oboje reagiraju potpuno normalno, ljudski.

Zaharija govori: „Jesi li siguran u to što govoriš? Pa ja sam u poodmakloj dobi.“ A Marija govori: „Ja sam bez muškarca! Kako je moguće da ću roditi dijete?“

E sad, koja je razlika između znakova koje su dobili Zaharija i Marija? Ja bih rekao – nikakva! Zaharija je zanijemio i svaki dan kada bi se probudio, preko tog znaka (iritantnog, priznajem), shvaćao je da će se to stvarno dogoditi. A taj znak je bio i podsjetnik njegovim susjedima, rodbini i prijateljima da će to dijete biti nešto posebno.

2.2. Mariji nije trebao takav znak. Zašto? Zato jer je zatrudnjela. I svaki put kad bi se probudila, njezina trudnoća ju je podsjećala da će se to stvarno dogoditi!

Ali zamislimo ovo: Marija nije smjela imati seksualni odnos s muškarcem prije braka, a sada je trudna. Kako će to objasniti svome budućem mužu Josipu, da ga nije prevarila s drugim muškarcem? Na neki način možemo reći da je i Marija bila „kažnjena“, ali zapravo nije – već je i ona imala svoj znak, svakodnevni podsjetnik da će se ispuniti ono što je Gabriel rekao.

Jedno je sigurno – Bog nas zna staviti u jako čudne situacije samo da bi testirao našu vjeru.

2.3. Želim ovdje malo stati. Zašto većinom mislimo – tumačimo – da je Gabrielov odgovor prema Zahariji neka vrsta kazne? Mislim da to više govori o nama i o tome kako mi zapravo gledamo na

Boga.

Volio bih da ovo što ću sada reći shvatimo kao nešto jako bitno.

MI TO ŽELIMO ZASLUŽITI

3. Najteže svakoj osobi – pa i vjerniku – jest prihvatiti bez imalo sumnje da je Bog milostiv.

U mislima mnogih biblijskih tumača više glas: „Marija je bolja od Zaharije.“ Oni govore: „Marija je imala veću vjeru od Zaharije.“

Drugim riječima, oni u svojim srcima misle da je Marija bolja od njega. Oni žele to vjerovati. A zašto žele? Zato jer ako Marija može biti bolja, onda i mi možemo biti bolji od drugih. A ako smo bolji, onda „zaslužujemo“ Božju naklonost.

Ima nešto u ljudskim bićima što ih navodi da Boga oblikuju na svoju sliku, da ga tumače po svom sviđanju. A to nešto se zove: „Ja želim zaslužiti Božju naklonost. Ja sam dobar. Ja sam bolji od svoga susjeda.“

3.1. Kada razgovaram s ljudima, vidim koliko im je teško pomiriti se s tom činjenicom – da baš ništa ne možemo učiniti da bismo zaslužili nagradu.

Nevjerojatno je koliko nam je to odbojno, koliko se bunimo protiv toga. Nas vrijeđa da nam Bog to daruje, da nam oprašta. „Što on meni ima oprostiti? Pa ja sam dobar! Dobro, nisam savršen, ali sam bolji od susjeda!¹“

S jedne strane, kad razmislimo, Bog nam daruje oprost – i to besplatno. Samo se moramo pokajati i iskreno tražiti njegov oprost. To zvuči predobro da bi bilo istinito. Ali s druge strane, upravo to nam je najveća prepreka, kamen na koji se stalno spotičemo. Zašto? Zato jer u samoj srži našeg postojanja ne želimo da to bude istina!

3.2. Jako nam je teško to prihvatiti. Svaki atom našeg postojanja više: „Sigurno to ne može biti istina! Sigurno ne može biti tako lagano kao što Biblija govori. Ja moram, ja želim to zaslužiti, ja želim biti nagrađen!“

Ali istina Biblije je – Bog je takav. On nas ne pita kako će što učiniti, ne traži naš savjet. On to čini na svoj način i stvarno obiluje svojom milošću i oprostom. Bog nam to želi pružiti besplatno, kao dar.

3.3. U 1. Ivanovoj poslanici autor govori da, ako ne možemo prihvatiti tu ideju o Bogu, onda nismo njegova djeca.

Ovo nije mala stvar – ako ne možemo prihvatiti da, iako ne zaslužujemo, Bog nam je ipak dao

¹ Da, mi možemo biti bolji građani od naših susjeda, i puno ljudi. Ali to ne znači da smo pravi kršćani koji vole Boga svim srcem svojim i svom dušom svojom. Drugim riječima, samo zato jer smo bolji građani od drugih, ne znači da smo djeca Božja.

milost, onda nismo djeca Božja.

S tom tvrdnjom svi se mi moramo hrvati i boriti. Na kraju, moramo se pomiriti s time da je to stvarno istina. To nije lako, to je najveća borba s kojom se moram suočiti ja i svi vi koji se proklamirate kao kršćani.

BOG NAS POZIVA KROZ NEVOLJE

4. Još nešto želim istaknuti: naš život je pun iskušenja, testova, padanja i dizanja, patnje, boli i gubitka. Nekada imamo dojam da je prevelik teret koji nosimo na leđima. Naša reakcija tada uglavnom je: „Pa ja sam sigurno kažnjen od Boga! Što sam ja Bogu skrivio da mi je ovako teško u životu?“

Ali s mog gledišta – i onako kako ja gledam na Boga Biblije, i kako ga je Isus predstavio u Novom Zavjetu – to nije istina.

Istina je da je Bog kažnjavao i da će kazniti kada On to odluči. To jasno vidimo u Starom Zavjetu – Bog kažnjava pojedinca, naciju ili narod.

Ali kada Bog donosi osudu na nekoga, On to i jasno kaže kroz proroke: „Ovo će ti se dogoditi radi tvoje nevjere, neposlušnosti, idolopoklonstva, bludnosti...².“ I prije nego što to učini, uvijek je više puta upozorio i opomenuo tu osobu ili narod.

4.1. Ali ako me Bog ne informira, ja vjerujem da se ne radi o kazni, nego o „pozivu“.

Moramo razumjeti da su Božji prioriteti potpuno drugačiji od naših. Bog ne želi za nas „sada i ovdje“ ispunjen, radostan, prosperitetan život kroz koji ćemo postati mudri, posvećeni i na kraju dobiti vječni život. To nije Božji motiv – to je naš motiv i cilj.

Božji motiv je da nas izgradi u ljude spremne za njegovo kraljevstvo. I On je voljan žrtvovati našu sreću da bi to postigao. Njemu nije problem to učiniti. Jedan od načina kako to čini je da u naš život donese iskušenja: bol, razočaranje, neimaštinu, gubitak...

I kroz ta iskušenja ruši naša uvjerenja za koja smo mislili da su svrha našeg postojanja. Neki od nas, kroz taj proces, odluče prestati se čvrsto svojim kandžama držati za sve što ovaj svijet ima za ponuditi.

I tek tada počinju iskrena pitanja: „Zašto postojim? Zašto sam ovdje? U što bih trebao ulagati svoj život koji mi je dan?“

4.2. Sve dok nam je dobro u životu, mi ljudi smo ušuškani, lijeni, pospani i ne postavljamo si pitanja koja su od životne važnosti. A da bismo ih postavili, Bog nas mora pozvati.

Ne znam zašto je to tako, ne znam zašto nas je Bog stvorio takvima – ali istina je da nas je stvorio

² Izaija 1,2–4; Jeremija 7,25–26; Amos 4,6–11

takvima.

I zato se neki od nas mogu s radošću vratiti u prošlost i sjetiti se da nam je nevolja koju smo iskusili donijela nevjerojatnu mudrost. Mudrost kroz koju smo spoznali zašto smo ovdje i koji je smisao našeg postojanja.

I to ne bismo mijenjali ni za što, jer nam je ta spoznaja važnija od vlastitog života.

S druge strane, vjerujem da ima nas kršćana koji to još nismo proživjeli. Ali ako dobro razumijem Novi Zavjet, svaki će od nas proći određena iskušenja. Zašto?

Bog ne želi u svom kraljevstvu površne, ne mudre, lako mislene i pospane ljude.

4.3. Nema ništa važnije u životu jedne osobe nego da bude ispravno orijentirana prema Bogu. Tko je Bog i koji su njegovi motivi – to je temelj naše duhovne i psihičke stabilnosti.

Ako nemamo to, mi nemamo ništa – ja vjerujem.

Bacili smo ovaj život u vjetar, kako ljudi kažu. Ali ako imamo to, mi imamo sve. Koliko god imali bogatstva, ugleda, poznanstava, prosperiteta, titula ili ljubavi od voljenih sada i ovdje – ako nemamo srce koje je ispravno orijentirano prema Bogu, nemamo ništa.

Bog razumije sve to i voljan je oduzeti nam sve što je potrebno da nas probudi iz sna i da nas dovede doma.

4.4. Isto tako, Bog nije neki ego manijak koji je sada ljut jer smo ga uvrijedili pa će nas kazniti. Ne – Bog nas poziva jer nas voli. On zna da mi jurimo – ne hodamo – jurimo u svoju propast, u svoje uništenje.

I zato, jer nas voli, trese nas, budi nas i nekada, nažalost, mora poduzeti drastične mjere da bi postigao ono što želi. Svako dijete Božje mora doći do te spoznaje i pomiriti se s tom činjenicom tijekom svoga života – ja vjerujem.

DJELOVANJE DUHA SVETOGA U NAŠOJ REALNOSTI

5. (Luka 1,35)

„Duh Sveti sići će na te — odgovori joj anđeo — i moć Svevišnjega prekrit će te sjenom svojom; zato će i to rođenče, Sveto, biti zvano Sinom Božjim.“

Vrlo je lako pomisliti da se ovdje radi o nekoj vrsti seksualnog odnosa. Ali uopće pomisliti tako nešto je odvratno i odbojno – vjerujem svima nama. To nije biblijska perspektiva; to je više pogansko razmišljanje³.

³ Ideja da su bogovi s nebesa imali odnose s ljudima i stvarali polubogove potječe iz drevnih mitologija – od Mezopotamije (Gilgameš), Egipta (faraoni kao potomci bogova), do Grčke (Zeus i heroji poput Herakla).

5.1. Pogledajmo ponovno što Marija pita anđela. Marija zapravo govori: „Kako to može biti, pa ja nikada nisam imala seksualni odnos s muškarcem?“

Anđeo odgovara: „Duh Sveti sići će na te.“ To možemo shvatiti na dva načina:

1. Duh Sveti će doslovno sići i imati odnos s Marijom.

Ali to nema smisla. O kome se ovdje radi? O Duhu Svetom – on je Duh, on nema tijela, on nije stvorenje, neko metafizičko biće.

2. Duh Sveti je nevidljiva Božja sila koja djeluje u ovoj stvarnosti. Anđeo ovdje koristi jezik koji Marija razumije. Ona je čovjek, ona zna da mora imati odnos da bi dobila dijete. I zato anđeo govori: „Duh Sveti će sići na te.“ Ne doslovno, nego – „Sila Božja će sići na te.“ To je metafora.

Drugi način je biblijska perspektiva događaja.

Jahve koristi svoj Duh unutar naše realnosti da bi učinio čudesa – mijenjao vrijeme, davao život svim bićima, održavao kuglu zemaljsku da visi na ničemu.

I tako i tebi – govori anđeo – Marijo, Bog može učiniti da tvoja maternica, pomoću zakona koje je utemeljio u ovoj realnosti, postane plodna. On je Svemogući Bog.

5.2. Anđeo dalje reče: „I zato će rođenče biti Sveto.“ Dokaz da će dijete biti Sveto jest nadnaravno Marijino začeće.

Ali vjerujem da ovaj događaj nije ništa posebniji od svih drugih čudesa koja su se događala u vrijeme kada je Isus dolazio na svijet.

5.3. Zapravo, ako pogledamo početak Biblije, vidimo još veće čudo. Na samom početku Jahve je iz praha zemaljskoga stvorio cijeloga čovjeka. Kost, mišić, organe, tkiva i život. Ovdje je barem uključena Marija, žena koja nosi dijete u svojoj utrobi. Tamo nije bilo ničega osim praha.

Zato meni Marijino začeće nije najveće čudo u Bibliji. Ono je još jedan dokaz da Jahvi ništa nije nemoguće.

5.4. Svi ti događaji imaju jednu zajedničku svrhu. Oni su znakovi od Boga koji navješćuju da se upravo sada događa nešto od najveće važnosti – najprije za izraelski narod, a zatim i za cijelo čovječanstvo.

Ali isto tako, oni nam pokazuju nešto vrlo važno o samome Bogu. On može djelovati iznad zakona koje je postavio u ovoj realnosti. Može ih prilagoditi, izmijeniti i uskladiti sa svrhom koju želi ostvariti. Zašto? Zato što je upravo on autor ove realnosti. On je njezin Stvoritelj i Gospodar.

5.5. Anđeo dalje reče Mariji: „I zato će rođenče biti sveto.“

Znači, dokaz da će dijete biti sveto jest nadnaravno Marijino začeće.

5.6. Ali što Luka zapravo želi reći kada povezuje djelovanje Duha Svetoga sa „svetošću“ toga djeteta? Ovdje se želim malo zadržati, jer je kroz crkvenu povijest upravo oko toga pitanja nastala ozbiljna teološka rasprava.

5.7. Kroz stoljeća su kršćanski teolozi pokušavali razumjeti kako Isus, koji je pravi čovjek i koji je svoju ljudsku narav primio od Marije, može biti potpuno bez grijeha.

Na Zapadu je to pitanje posebno postalo važno pod snažnim utjecajem augustinovskog razumijevanja istočnog grijeha.

Za one koji možda nisu upoznati s tim izrazom, riječ je o učenju da je Adamov pad ostavio posljedice na cijelo ljudsko čovječanstvo i da se grijeh, odnosno posljedice grijeha, na neki način prenose na svakog čovjeka.

A ako se posljedice Adamova pada prenose kroz ljudsku narav, onda se postavlja pitanje: Kako Krist, koji je stvarno čovjek, može biti izvan grijeha?

5.8. Kasnije su različiti teolozi pokušavali odgovoriti na to pitanje. Toma Akvinski, na primjer, pokušava objasniti da Kristovo tijelo stvarno potječe od Marije i time od Adama u smislu ljudske naravi, ali da Krist nije začet ljudskim muškim sjemenom. Njegovo se začeće događa djelovanjem Duha Svetoga.

Prema toj teološkoj konstrukciji, Krist je stvarno čovjek, ali nije začet na način na koji se ljudsko sjeme prenosi od muškarca na potomstvo.

5.9. Ovdje moramo biti precizni.

Toma Akvinski nije jednostavno učio ono što će mnogo kasnije postati rimokatolička dogma o Bezgrešnom začecu Marije u današnjem obliku. Nije smatrao da je Marija od prvog trenutka vlastitog začeca bila potpuno očuvana od istočnog grijeha. Kasnija katolička dogma o Bezgrešnom začecu razvijala se dalje i službeno je definirana.

5.10. Zato povijesni razvoj nije jednostavno rečeno: „Marija je bila bezgrešna, pa je zato Isus bezgrešan.“ Stvar je puno složenija. Katolička teologija kasnije uči da je Marija očuvana od istočnog grijeha upravo zbog Kristovih zasluga. Dakle, prema toj teologiji, Krist nije bezgrešan zato što je Marija najprije bila bezgrešna. Naprotiv, Marija je očuvana od grijeha zbog Krista.

5.11. Pravoslavna teologija ne prihvaća rimokatoličku dogmu o Bezgrešnom začecu. Istočna tradicija drugačije razumije nasljeđivanje Adamova grijeha i često govori o „griehu predaka“, naglašavajući naslijeđenu smrtnost i pokvarenost, a ne Adamovu osobnu krivnju na isti način kao zapadna augustinovska tradicija.

5.12. Klasični protestantizam također prihvaća djevičansko začecu i Kristovu potpunu bezgrešnost, ali uglavnom ne prihvaća rimokatoličku mariologiju niti nauk o Bezgrešnom začecu Marije. Protestantski teološki okvir najčešće povezuje Kristovu svetost s djelovanjem Duha Svetoga pri njegovu začecu, a ne s prethodnom bezgrešnošću Marije.

5.13. Sve ovo govorim zato što želim biti pošten prema povijesti. Ne želim pogrešno prikazati crkvene oce niti govoriti da nisu razumjeli što rade. Naprotiv. Mnogi od njih vrlo su ozbiljno pokušavali odgovoriti na stvarna teološka pitanja svoga vremena.

Ali moramo imati na umu da su živjeli u određenom povijesnom i teološkom kontekstu.

5.14. I sada dolazimo do pitanja koje mene osobno zanima.

Ako kažemo da je djelovanje Duha Svetoga pri Kristovu začecu nužno zato da bi dijete bilo sveto, odnosno bezgrešno, onda moramo pitati: Što to točno znači? Ako je razlog taj da se grijeh ne bi prenio kroz ljudsko začecu, onda se postavlja pitanje: Zašto bi ljudsko posredovanje samo po sebi predstavljalo prepreku Božjoj svetosti?

I upravo tu želim napraviti jednu usporedbu s Adamom. Na početku stvaranja, u Knjizi Postanka, Adam nije rođen od nekog drugog ljudskog bića.

Bog ga izravno oblikuje iz praha zemaljskoga i daje mu život. U njegovu stvaranju nema ljudskog roditelja koji bi bio posrednik. Nema ljudskog sjemena. Nema ljudske majke. Bog izravno stvara čovjeka.

Ako je Bog svojim izravnim djelovanjem mogao stvoriti Adama svetim i bez grijeha, onda se moramo zapitati: zašto bi u Kristovu slučaju ljudsko začće samo po sebi predstavljalo problem zbog kojega bi ga trebalo nekako zaobići kako bi Krist mogao biti bezgrešan?

5.15. Ali ovdje moramo biti vrlo precizni. Ne želim tvrditi da je Adam zbog toga „savršeniji od Krista“. To bi bilo pogrešno. Krist nije samo čovjek kojega je Bog stvorio. On je jedni-jedinstveni Sin.

Moja poanta nije uspoređivati Adamovu i Kristovu veličinu. Moja poanta je postaviti pitanje: Ako je Bog svojim izravnim djelovanjem mogao stvoriti Adama svetim i bez grijeha, zašto bi onda ljudsko začće u Kristovu slučaju predstavljalo problem koji se mora nekako zaobići da bi Krist mogao biti bezgrešan?

Drugim riječima, možda smo u kasnijoj teologiji na pitanje Kristove bezgrešnosti pokušali odgovoriti na način koji Luka uopće ne pokušava objasniti.

5.16. To je ono što ja ovdje želim pokazati. Ja ne osporavam Kristovu bezgrešnost. Naprotiv, Novi zavjet je potpuno jasan da je Krist bez grijeha. Pavao, apostoli i cijelo novozavjetno svjedočanstvo govore o njegovoj svetosti i bezgrešnosti.

Ali pitanje je: Je li to ono što Luka ovdje želi naglasiti kada anđeo kaže: „Zato će se sveto dijete koje će se roditi zvati Sin Božji“?

5.17. Moje tumačenje je da ovaj tekst trebamo razumjeti unutar narativa koji Luka gradi. Marija je Židovka. Ona poznaje Pisma. Poznaje Božja obećanja Izraelu. Zna obećanje dano Abrahamu. Poznaje Davidovo obećanje o potomku koji će sjesti na prijestolje. Ona, zajedno sa svojim narodom, očekuje davno obećanoga Mesiju. Poznaje proročka obećanja o Božjem kraljevstvu i Kralju koji će vladati.

Zato, kada čuje da će roditi dijete koje će biti sveto i da će se zvati „Sin Božji“, ne mora nužno razmišljati o kasnijim teološkim kategorijama poput pitanja kako se istočni grijeh prenosi kroz ljudsko začće.

Ona sluša kao Izraelka. Anđeo joj upravo govori da se u njezinoj utrobi događa nešto što je povezano sa svim onim što je Bog obećavao Izraelu. Dijete koje će roditi bit će sveto. Bit će „Sin Svevišnjega“. Dat će mu se prijestolje Davida, njegova oca. On će kraljevati nad domom Jakovljevim zauvijek. Njegovu kraljevstvu neće biti kraja.

Dakle, riječ „sveto“ u ovom narativu želim razumjeti prvenstveno u odnosu na njegovu posebnu i jedinstvenu ulogu u Božjem planu. To je dijete posebno odvojeno za Božju svrhu. Ono je obećani Kralj. On je Mesija. On je Sin Božji. On je onaj kroz kojega se ostvaruju Božja obećanja.

5.18. Djelovanje Duha Svetoga pri začću upravo je znak da se događa nešto potpuno izvanredno.

Drugim riječima, Marija ne mora iz anđelovih riječi zaključiti: „Ako bih začela s Josipom, dijete bi bilo grešno, ali zato što ga začinjem po Duhu Svetom, dijete će biti bezgrešno.“

To nije ono što tekst izričito kaže.

5.19. Moguće je da je kasnija teologija upravo u tom smjeru razvila objašnjenje, osobito zbog problema istočnog grijeha.

Ali Luka svojom pričom prvenstveno pokazuje da je dijete koje će se roditi Božjim izravnim djelovanjem upravo ono obećano sveto dijete, Mesija i Kralj.

5.20. I zato ovdje želim nešto važno razjasniti.

Ne želim tekst tumačiti prvenstveno kroz ono što su kasniji crkveni oci zaključili da tekst mora značiti. Želim ga pokušati razumjeti kroz sam narativ. Ako mogu pratiti događaj od početka do kraja, ako se pojedine izjave međusobno objašnjavaju, ako se uklapaju u širi biblijski narativ i ako se značenje prirodno razvija kroz ono što Luka govori, onda imam čvrstu osnovu za tumačenje.

Ali ako moram u tekst unijeti kasniji teološki sustav kako bih objasnio zašto je nešto rečeno, onda moram stati i pitati se: „Govori li to doista Luka ili ja u tekst unosim nešto što je razvijeno kasnije?“

To je pristup koji želim zadržati kroz cijelu ovu propovijed.

Ne želim reći da su crkveni oci bili glupi, neobrazovani ili da ništa nisu razumjeli. Naprotiv. Mnogi od njih vrlo su ozbiljno pokušavali odgovoriti na stvarna teološka pitanja svoga vremena. Ali oni su također živjeli u određenom povijesnom i teološkom kontekstu.

Zato moje pitanje nije: „Jesu li crkveni oci to rekli?“ Moje pitanje je: „Može li se njihovo tumačenje dokazati iz samog biblijskog narativa?“ Ako može, prihvatit ću ga.

Ako ne može, onda ga mogu poštovati kao povijesno teološko mišljenje, ali ne moram ga prihvatiti kao značenje koje je Luka namjeravao prenijeti.

5.21. Upravo sam zato htio posebno istražiti vezu između riječi „sveto“, djelovanja Duha Svetoga i onoga što Marija kao Izraelka razumije kada čuje anđelovu poruku.

Ono što ovdje želim pokazati jest ovo: Luka ne koristi svetost djeteta prvenstveno da bi objasnio mehanizam kojim se sprječava prijenos grijeha kroz ljudsko začeće, nego da bi pokazao da je dijete koje se rađa posebno, božanski određeno i odvojeno za jedinstvenu mesijansku ulogu.

Ono je obećani Kralj. On je Sin Božji.

5.22. Djevičansko začeće zato ne moramo nužno promatrati kao objašnjenje Isusove bezgrešnosti, nego kao znak i dokaz posebnog Božjeg djelovanja u povijesti kojim je počeo ostvarivati ono što je obećao.

5.23. I još nešto mi je ovdje važno.

Mislim da je taj znak prvenstveno bio namijenjen Mariji, a ne nekoj široj publici.

Naravno, danas je taj događaj dio našega Evanđelja i kroz pisanje samih evanđelja postao je poznat svima nama. Ali u tom trenutku fokus je bila Marija.

To je bio osoban i vrlo intiman trenutak u njezinu životu. Ona je upravo od anđela čula što će se dogoditi, a kasnije je kroz vlastitu trudnoću mogla vidjeti da se ono što joj je rekao zaista ispunjava.

Slično ćemo vidjeti i kod Elizabete. Kada je čula Marijin pozdrav, dijete je zaigralo u njezinoj utrobi. I to je za nju bio osoban trenutak, nešto što je bilo intimno povezano s njezinim životom i o čemu je, vjerujem, razmišljala do kraja života.

5.24. Mi danas ne možemo u potpunosti ući u njihovo iskustvo. Ne možemo se potpuno poistovjetiti ni s Marijom ni s Elizabetom, jer su to bili njihovi osobni događaji, duboko isprepleteni s njihovim životima i sa svime što su one bile.

Zato mi je ovdje važnije što je taj znak značio Mariji u tom trenutku nego da odmah kroz njega otvorimo kasniju teološku raspravu o tome je li Krist bezgrešan i na koji način.

Taj znak nije bio samo objašnjenje onoga što će se dogoditi, nego i osobno ohrabrenje Mariji za put koji je bio pred njom.

I naravno, na kraju, on kroz to čudo ohrabruje Mariju da ustraje u onome na što ju je Bog pozvao.

PRIHVATITI ULOGU DANU OD BOGA JE ZNAK MUDROSTI

6. (Luka 1,36)

Evo, i tvoja rodica Elizabeta začne sina u svojoj starosti. Ovo je već šesti mjesec njoj koju zovu nerotkinjom.

Anđeo govori da je i njezina rodica Elizabeta trudna već šest mjeseci. Marija zna da je Elizabeta u poodmakloj dobi, i ako je istina ovo što anđeo govori – da je Elizabeta trudna – onda to može biti samo Božje čudo.

U Luka 1,39 čitamo da je Marija žurno otišla vidjeti svoju rodicu. Marija je htjela svojim očima vidjeti je li istina ono što joj je anđeo rekao.

6.1. (Luka 1,37)

Jer Bogu ništa nije nemoguće.

Gabriel ovdje želi istaknuti da, ako Bog kaže da će se nešto dogoditi, onda nema smisla misliti da neće. Jer ako Bog hoće, onda će tako biti.

Ali, izjava „Bogu ništa nije nemoguće“ možemo itekako krivo protumačiti. Kako to mislim?

Naime, Bogu jest nemoguće neke stvari učiniti: Bog ne može lagati, Bog nije zao, Bog nije kontradiktoran logici, Bog nije iracionalan.

On ne može stvoriti kamen toliko velik i težak da ga ne može podići. Biblija jasno govori da postoje stvari koje su Bogu nemoguće.

Dakle, iz onoga što Bog jest, kada On kaže da će nešto učiniti, onda će se to i dogoditi.

6.2. (Luka 1,38)

Marija mu reče: „Evo sluškinje Gospodnje, neka mi bude po riječi tvojoj!“ U taj isti čas anđeo ode od nje.

Iako je Marija, kao i svi mi ostali, grešno biće, ona je nevjerojatno mudra žena i primjer svima nama da moramo u sebi doći do njezina stava prema Bogu.

Ako ne dođemo, vjerujem da onda nismo djeca Božja.

Ono što Marija ovdje izjavljuje potpuno je suprotno od našeg prirodnog stava prema Bogu. Mi mislimo: „Bože, stvorio si me – ok, neka mi se onda isplati.“

6.3. Dok Marijin stav glasi: „Bože, ovdje se ne radi o meni i mom životu, o mom postojanju. Ovdje se ne radi o tome što ja hoću. Ovdje se radi o tebi, Bože, i o onome što ti hoćeš od mene. Ovdje se radi o ulozi koju želiš da odradim za tebe. Ja želim služiti tvojim ciljevima, tvojoj svrsi. To je sve što želim i sve što mogu biti. Ja na kraju mogu biti samo ono što mi ti daš da budem. I ako si me izabrao da budem majka Mesije, neka tako i bude.“

6.4. Naravno, mi to možemo izokrenuti i tumačiti ovako: „Vau, ja ću biti majka Mesije, ja sam posebna.“

Ali primijetimo kako Marija samu sebe naziva: „Evo sluškinje Gospodnje.“ Ona je svjesna tko Bog

jest i tko je ona. Njezin hod s Bogom je primjer koji bismo mi trebali – i moramo – slijediti.

6.5. Za kraj: hoće li kroz naš život i naše posvećenje doći dani kada će nam biti teško pomiriti se s činjenicom da je Bog dobar? Hoće, sigurno.

Ali ako smo djeca Božja, s vremenom ćemo se vratiti Bogu i tražiti njegov oprost. Jer znamo da, nakon svega što smo prošli u hodu s njim, ne želimo nigdje drugdje biti nego u njegovom naručju – baš kao njegov Sin, Isus Krist.